

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม 2) เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรฐาน และ 3) เพื่อศึกษาผลลัพธ์และปัจจัยความสำเร็จที่ได้จากการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม มีกระบวนการขับเคลื่อน 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 สร้างความตระหนัก เป็นการสร้างความตระหนักรับรู้ถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการดำเนินการและการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการ ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมายจัดทำคู่มือ จัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการบันทึกข้อตกลง (MOU) ขั้นตอนที่ 3 สร้างเครือข่าย เป็นการสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อน โดยมี การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงาน ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการ เป็นขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงาน โดยมุ่งสู่ผู้เรียนแบบองค์รวมในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 5 ทบทวน เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ประเมินระหว่างดำเนินงาน ปรับปรุงและพัฒนา ระหว่างดำเนินงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 6 สะท้อนผล เป็นการประเมินผลหลังการดำเนินงานและสะท้อนผลเพื่อนำมาปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ ขั้นตอนที่ 7 เสริมพลัง เป็นการประกาศยกย่อง เชิดชูเกียรติ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงาน กลุ่มเป้าหมายโรงเรียนที่เข้าร่วมการพัฒนา จำนวน 95 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) แบบสอบถามการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข และแบบสัมภาษณ์กลุ่มการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ด้วยกระบวนการขับเคลื่อน 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 สร้างความตระหนัก ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 3 สร้างเครือข่าย ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการ ขั้นตอนที่ 5 ทบทวน ขั้นตอนที่ 6 สะท้อนผล และขั้นตอนที่ 7 เสริมพลัง พบว่า ผลการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ทำให้โรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและเผยแพร่ได้

2. ผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรฐาน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มาตรฐานด้านการป้องกัน มาตรฐานด้านการค้นหา มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง และมาตรฐานด้านการรักษา สำหรับผลการพัฒนาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขดีเด่นระดับต่างๆ พบว่า ระดับเพชร มีจำนวน 2 โรงเรียน ระดับทอง มีจำนวน 11 โรงเรียน และระดับเงิน มีจำนวน 82 โรงเรียน

3. ผลลัพธ์และปัจจัยความสำเร็จที่ได้จากการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว

ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข พบว่า

3.1 ผลลัพธ์

ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ถึงภัยของยาเสพติดและอบายมุข มีทักษะในการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด รู้จักปฏิเสธสิ่งชั่วร้าย มีความกระตือรือร้นต่อการจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว จนเกิดเป็นความภาคภูมิใจเมื่อได้รับคัดเลือกเป็นแกนนำนักเรียนในชั้นเรียนห้องเรียนสีขาว สามารถนำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนมีจิตอาสาในการทำคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม มีจิตสำนึกที่ดีและมีคุณธรรม ในส่วนผู้บริหารโรงเรียน ได้เล็งเห็นความสำคัญและตระหนักถึงการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยมีการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบายการบริหาร ส่งผลให้โรงเรียนมีแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดแทรกโทษและพิษภัยของยาเสพติด เข้าใจสภาพปัญหาของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีเครือข่ายการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจากผู้ปกครองและองค์กรหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง สำหรับสถานศึกษา มีการสร้างเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา องค์กร ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษา

3.2 ปัจจัยความสำเร็จ

หน่วยงานต้นสังกัดออกแบบยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาและร่วมมือดำเนินการสู่การปฏิบัติ ตามกรอบยุทธศาสตร์ 5 มาตรฐาน กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความตระหนักให้กับครู ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและศึกษาคู่มือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข พร้อมทั้งขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปสู่การปฏิบัติ และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกโรงเรียน เสริมแรงให้แก่ผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติด ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรฐานของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ตลอดจนให้ความรู้ ให้คำปรึกษา มีการเฝ้าระวัง สอดส่องดูแล ติดตามผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง และรายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหายาอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนา และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ร่วมเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้โรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติการนิเทศ กำกับติดตามแบบกัลยาณมิตร การให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยใช้เทคนิคกระบวนการโค้ชชิ่ง